

stem, der gaaer løs paa at have særdisse Beholdninger eller Klædevarer ligegende, for dermed at belæde Hæren, er et uholdbart System, og at man maa søge et System af den Art, som bruges overalt, hvor man har en Bevæbning af lignende Natur som vor. — Dette er Betragtningen af Beklædningsystemet ligeoverfor Hærstyrken.

Den anden Betragtningssmaade, som Udvalget er kommet til, og som den ærede Minister meente, at vi ikke skulde omtale, fordi den allerede havde været omtalt til Overmættelse, det var: af hvilke Munderingsgjensstande ethvert Sæt skulde bestaae. I 1848, da Hæren fattes paa Krigsfod, var et af de største Uffavn, og et Uffavn, som til sine Nærstider endnu kan være meget større, at Hæren ingen Kapper havde. En Hær, som er forsynet med Feltkapper, kan under disse bære Klædningsstykker, hvilke som helst, og derved ikke blot være uniformeret, men tillige varmt paa Klædt, hvilket er det Vigtigste for Sundhedens og Hærens Vedligeholdelse. En Hær, som derimod kun har Vaabenkjoler og ikke Kapper, kan under disse Kjoler ikke bære andre Klædningsstykker, og har i disse Kjoler intet tilstrækkeligt Klædningsstykke. Det er et Spørgsmaal, som er af yderste Vigtighed, og som jeg er overbevist om vil blive anderledes besvaret her i Rigsdagen, end naar det sees fra et andet Synspunct, om ikke et af de Klædningsstykker, der skal være tilstede, for at Hæren kan rykke i Felten, netop skal være Feltkapper og ikke Vaabenfrakker. Det er et meget vigtigt Spørgsmaal, som ogsaa maatte finde sin Afgjørelse igjennem en særskilt Lov om Munderingsvæsenet.

Der er ved Siden heraf endnu andre Spørgsmaal, som foreligge. Da vi sidst havde Munderingsvæsenet under Behandling, blev det indrømmet af den ærede Krigsminister, at de Betragtningssmaader med Hensyn til Soldatens Beklædning i det Hele, som gjorde sig gjældende, da det nuværende Regulativ for Munderingsvæsenet blev fastsat, ere ganske afvigende fra det nu Bestaaende, idet man dengang regnede paa, at Manden for en stor Deel i den Tid, han var til Tjeneste, skulde

klæde sig i sine egne Klæder, istedetfor at man nu er kommen til et System, som vi vistnok Alle maae give Bifald, ifølge hvilket Manden skal klædes i de Klæder, som Staten har leveret ham. Dette hører til hans Lønning, til de Krav, han har paa at blive underholdt af Staten. Det er altsaa klart, at der, som en Folge af dette forandrede System, maa være et Forbrug af Munderinger, som undslipper Lovgivningens Opmærksomhed; dette Forbrug vil engang træde frem som et Deficit. Er det ikke allerede dette Deficit, som tynger paa Munderingsvæsenet, og bør det ikke oplyses derved, at en ny Lovgivning, som navnlig indeholder Bestemmelser om Munderingsterminer, træder frem? Hvorfor gjøres der ikke Forslag i saa Henseende? Det er blevet sagt: vi maae først have nye Erfaringer i denne Retning, da de Klædningsstykker, som for Diebliffet bæres af Hæren, ere tilvirkede af Klæde, som ikke har den Styrke som det Klæde, der tilvirktes af Usserød Fabrik; vi maae derfor begynde denne Erfaring forfra, og, naar vi engang gjennem Erfaringer ere komne til at vide, hvilket Stid ethvert Munderingsstykke kan udholde, først da skal en saadan Bestemmelse kunne tages. Jeg er overbevist om, at dersom vi bringe denne Sag i Lovform til Overveielse i Thinget, det da skal lykkes os at vise, at de nødvendige Erfaringer med Hensyn til Klæde fra andre Fabriker ere gjorte for længe siden, og at man paa de Erfaringer, man saaledes har for lang Tid tilbage, vil være istand til at støtte Beregninger over de nye Munderingsterminer. Og hvorfor kan jeg sige det? Fordi der i Hæren altid har været et ikke ringe Antal Mand tilstede, som alene eller hovedsageligen have været klædt i de Klædningsstykker, som leveredes dem af Staten, hvorfor ogsaa disse Klædningsstykker vare ansatte til en kortere Varighed end de, der gaves til den menige Mand eller til den Mand, som kun tjente paa Tid. Her har altsaa uddannet sig en Betragtning med Hensyn til Anskaffelsen af Munderingsstykker og Sammensætningen af ethvert enkelt Sæt, som vel for tjener Overveielse.